

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 9. Quantu[m] temporis concessum est coniugibus post contractu[m]
vt poßint ingredi religione[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Probatur Tertio: Quia in alijs quibusdam casibus Iuris divini Pontifices possunt dispensare, vt in iuramentis, & votis, etiam solemnibus, quem tamen solemnia vota non minus videntur hominem obligare, quam matrimonium non consummatum; cuius signum est, quod huiusmodi vota matrimonium soluant.

Probatur Quartio: Haec potestas erat validè expediens Ecclesie ad consulendum saluti animarum, & occurrundis gravissimis scandalis, quae nascuntur, si talia matrimonia nunquam solvi possent.

DV BIV M IX.

Quantum temporis concessum est coniugibus post contractum, ut possint ingredi Religionem?

102
Semper ante consummationem licet ingressu di religionem.

Quidam dicunt solum duos menses concedi. Sed dicendum est, eos semper posse ingredi Religionem, quamdui matrimonium non est consummatum. Patet ex Cap. Verum, de Conuersione coiugatorum. & Cap. De sponsata 27. q. 2. quibus locis nullū tempus determinatur. Nec obstat Capitulum Ex publico, de Conuersione coiugatorum: nam solum iubet Pontifex, vt Episcopus, ad quem causa delata erat, compellat coniugem volentem intrare Religionem, vt intra duos menses vel Religionem ingrediatur, vel debitum viro reddat; vnde illi duo menses numerandi sunt à tempore sententiæ Iudicis, non à tempore contractus. Hinc recte colligunt Doctores, coniugem deliberantem de ingressu, habere ius negandi debitum per duos menses à contractu.

Quid si iniuriam operiam op- primat manus?

Petes: Quid si maritus vi opprimat vxorem voluntem ingredi Religionem, poteritne ingredi? Respondeo: Valde probabile est non posse. Ratio est, quia matrimonium iam est consummatum. Docet Cuar. 2. p. c. 7. §. 4. n. 15. Dices: Ergo priuatur suo iure sine sua culpa. Resp. Id miru non esse, cum in similibus rebus id sepe accidat; vt in iure ad Ordines, ad beneficia, & ad matrimonium.

Aduerte tamen, contrarium quoque probabile esse; scilicet vxorem posse Religionem capessere: quod tenent multi recentiores. Tunc tamen maritus debet viuire cælesti; quia, cum matrimonium fuerit consummatum, non soluitur vinculum. Ita Henriches lib. 1. de Matrimonio, c. 8. qui citat multos recentiores, & antiquos Canonistas.

DV BIV M X.

Vixit matrimonium fidelium consummatum posse aliquo modo solvi quoad vinculum, sic, ut virique liceat aliud inire?

103
Lutherus assertus.

Lutherus docuit posse solvi ob quasvis causas, ob quas alter alteri displicet; vel non ita commodum præbet; vt ob heresim, ob crebras rixas, ob diuturnā absentiam, ob suasionē peccati, &c. Vnde ipsius sententiæ facilius possunt solvi matrimonia, quam alij contractus; vt notaui Ruardus art. 18. Calvinus, & alij volunt solvi, saltem causa fornicationis. In quam sententiâ propendet Cajetanus in cap. 19. Matth. & Catarinus lib. 5. contra Cajetanum, decepti Paraphrasi Erasmi, qui etiam huic sententiæ fauet.

Assertio fi- dei est ne- gans.

Sed fide tenendum est, hoc vinculum nullo causa, præterquam morte, solvi posse. Est definitum à Concilio Tridentino sess. 24. can. 6. & 7.

Marti 10.

Probatur Primò: Ex Script. Marci 10. v. 11. Do-

minus scorsim explicans Apostolis, quæ dixerat

Phariseis, ait: *Quicumque dimiserit vxorem suam & aliam duxerit, adulterium committit super eā;* & si vxor dimiserit virū suū, & alij nupserit, machatur. Et Luce 16. v. 18. *Omnis qui dimisit vxore suā, & alterā ducit, machatur; & qui dimissam à viro dicit, machatur.* His locis vniuersè pronuntiat Dominus, esse adulterū, qui priore dimissa alia duxerit: ergo non soluitur vinculū prioris matrimonij per dimissionē. Vide D. August. lib. 1. de Adulterinis coniugij cap. 9. ybi grauitate reprehendit eos qui has Scripturas tam evidentibus non intelligunt vniuersaliter.

Neque exceptio illa, quæ est apud Matth. c. 5. & 19. (*nisi ob fornicationem*) pugnat cum his proportionibus Scriptura tam vniuersalibus: nā solum respicit illam partē, qui dimiserit vxore suam: voluit enim Matthæus explicare causam, ob quam liceret dimittere, nō verò ob quam liceret aliam ducere. Capite 5. sic dicitur, *Omnis qui dimiserit vxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eā mœchari;* & qui dimissam ducit, adulterū; qui locus difficultatem non habet: *qui enim vxorem suam dimittit extra causam fornicationis, facit eam mœchari;* id est, est illi auctor ut adulterū committat cum alio viro, vnde eius adulterium ipsi imputatur. Si tamen ob causam fornicationis ipsam dimittat, iam non facit eam mœchari, sed mœchante dimittit, vt inquit Augustinus loco citato, nec adulterium eius ipsi imputatur. Capite vero 19. sic dicitur: *Quicumque dimiserit vxorem suam (nisi ob fornicationem) & aliam duxerit, machatur; & qui dimissam duxerit, machatur:* vbi hec exceptione dupliciter potest exponi: Primo, Ut legatur per parenthesim, & sensus sit, *quicumque dimiserit vxore suam (quod non licet nisi ob fornicationem) & aliam duxerit, machatur.* Vbi aduertere, id est exceptionem positam esse, non post illa verba & *aliam duxerit, sed ante;* vt intelligeremus, ne in hoc quidem casu licere aliam ducere, quando licet dimissa est; nam vir etiam tunc mœchatur, si alia duxerit. Vide Hieronymum in hunc locum. Ita ferè exponunt recentiores. Secundo, Ut illa exceptione non intelligatur exceptiū, sed negatiū; hoc sensu: *Quicumque dimiserit vxorem suam extra causam fornicationis, de qua modū non ago, machatur.* Ita D. August. lib. 1. de Adulterinis coniugij c. 9. Ideo autē tunc Dominus nolebat causam fornicationis comprehendendi, quod Pharisei potuissent apud plebem eius orationem tam generali calumniari. Vide plura apud Maldonatum in c. 5. & 19. Matthæi.

Idem probatur 1. ad Cor. 7. v. 10. Iis qui matrimonio iuncti sunt, præcipio non ego, sed Dominus, vxori à viro non discedere: quod si discesserit, manere innuptā, aut viro suo reconciliari. Loquitur Apostolus de muliere, quæ ob iustam causam discessit: nam dat ei optionem vt redeat, vel vt non redeat; quod nullo modo posset, nisi ob iustā causam diuortiū fuisset. Iubet tamen eam manere innuptā, si nolit reconciliari: vnde eidens est, vinculum nō esse solutū. Idem eodem capite. v. 39. *Mulier alligata est legi, quanto tempore vir eius vivit.* Et ad Roman. 7. v. 3. *Viuite viro vocabitur adultera, si fuerit cum alio viro.* Hæc verba, inquit Augustinus lib. 2. de Adulterinis coniugij c. 4. toties repetita, vera sunt, viua sunt, sana sunt, plana sunt.

Probatur Secundò: Ex Concilijs. Vide Canonem 48. Apostolorum, vbi iubetur excommunicari qui dimissa vxore aliam duxerit: & Canonem 9. Conc. Elibertini. Vide etiam Concil. Milevitanum c. 17. Placuit, vt secundum Euangelicam & Apostolicam